

Megjelenik mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:

Egész évre 12 ft, félévre 6 ft, évnegyedre 3 ft o. é.

Helyben előfizetheti Demjén L. és Keresztély Pál urak kereskedésében, hol egyes számok is kaphatók.

Szerkesztői szállás: belső-tordatozva 122. sz. Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: 8t hasábos garmond sorért 6kr s egyszeri beiktatás után 30 kr. belyegdíj. Hirdetések felvételnek: Helyben: akiadóhivatalban, Demjén László könyv- és Keresztély Pál papírkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (királyutca 60. sz.) Bécseben: Haasensteins és Vogler (Neuer Markt 11. sz.) Oppeln: Alajons (Vollziele 22. sz.) Rudolf Mosse of. Zeitungs-Agent (Stadt, Seilerstraße 2.) Sddeutsche Annoncen Expedition Stuttg. Nyititéri cizkkek: sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez címzendők. Előzetések s hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez küldendők be.

Maros-Vásárhely, febr. 4.

Tegnap az itteni balpártnak délután 3 órakor az Apolló-teremben Kovács Áron ur elnökle alatt népes gyűlése volt. Tárgyai: a pesti országos értekezletre felküldendő képviselők megválasztása és a közelebbi követválasztás alkalmával követendő eljárás megállapítása voltak. A gyűlés a pesti értekezletre közfelkiáltással elnököt kívánta felküldeni; de ez házi körülményeire hivatkozván, a választást el nem fogadta, hanem azt indítványozta, hogy e tiszttel bízzák meg városi képviselőinket, kikben tökéletesen megbízhatni, s kiknek ilyen megválasztása költségkíméléssel jár; mi határozatra is ment. És így a pesti országos balpárti értekezleten Lázár Ádám és b. Orbán Balázs képviselendik a marosvásárhelyi balpártiakat. A második tárgyban, t. i. az országgyűlési követek közelebbi megválasztására nézve egy 24 tagból álló bizottság, minden negyedből hat-hat tag, és a bizottság jegyzőjeül dr. Sós Kálmán választott meg.

Hogy parlamentarizmus kormányzás oppositio nélkül nem virulhat, az általánosan elfogadott elv. De az oppositio csak akkor üdvös, ha ép úgy, mint a kormánypart az ország fundamentalis alapján áll. Meggyőző például szolgálhatnak a tekintetben Angol- és Franciaország. Angliában kormánypart és oppositio mindig ugyanazon a téren mozognak, az uralkodóház és ország alkotmánya iránti hűségben egyik sem enged a másiknak; míg Franciaországban a különböző pártok magát a kormányformát és az egész alkotmányt szokták ostromolni és kölcsönösen megbuktatni.

Ezekből kiindulva az meggyőződésünk, hogy hazánkban is a pártok alakulása csak úgy lesz üdvös, ha 1.) valamennyi ugyanazon talajon mozog; tehát alkotmányunk fundamentalis törvényeit — ide számítva az 1867-kieket — egyaránt elfogadván, 2.) két főtáborra, t. i. haladó-liberális és conserváló-liberális táborra tömörülnek, s 3.) mindkét párt valódi magyar politikát követ, azaz: a cosmo-politikus elveket csak akkor és csak annyiban hajlítsa, a mikor és a mennyiben azok a magyar állam existenciáját, a magyar nemzet ez országban hegemoniáját nem veszélyeztetik.

Csak így fogadhatjuk el a „Székely Hírlap” általunk igen tisztelt szerkesztőjének szép hasonlatát: „Ugy tekintjük az ellenzékét, mint egy hatalmas madártest szárnyait, melyek, ha időnkint a test zömétől távolabb terjeszkednek is, de azért

TÁRGYA.

PÁRTKÜZDELMEK.

(Korrajz.)

Irtá:

Komáromy Ferencz.

VI.

Cserei Ilona a legünnepeltebb hölgyek egyike volt Erdélyben. Ambár a nő szépség az izlés kicsempogásai miatt relativ fogalom lett, de valamint a rózsától az illatot, ugy tőle nem tagadhatta meg senki a kellemet. A hol csak megjelent széptevők és udvarlók környezték, maga a sentimentalist must könyvekből sem ismerte, a korabeli nevelési elvek nem engedvén meg fiatal leányoknak a regény olvasást.

A nyár folyama alatt édes annyával gyakran jelent meg Segesvárt a fejedelmi udvarnál, míg Rákóczy távol Magyarhonban, Barsai Akos pedig benn volt az országban. Itt az ifjú Bethlen Miklós naponkénti látogatójuk lett, s mint a cancelláregyetlen fia első helyen állt Ilona udvarlói közt. Nagy-Ajtan párszor meg is látogatta Csereieket, mégis most a Kemény János uram báljában annyira melőzi Ilonát, mintha csak alig ismerné, sőt a mi Ilonát legjobban bosszantotta, az első lassu magyart is nem vele, hanem Bánffy Agnessel lejtette.

Midőn e feletti bosszuságát mamájának Ilona panaszkodni; a mama, mint tapasztaltabb nő a helyett, hogy érzékenyen venné a szörnyű balesetet, a véletlenül elől talált ifjú ismerőnkét a bálók és a nagy világ ujonczát tolta fel neki, mint láttuk, táncosnak. Jöttek ugyan ekkor többen rendes táncosai Ilonának, sőt Bethlen Miklós is csak hamar megjelent s szokott udvariasságával meghajította fejét, de a mama már oda igérte őt ennek az eredeti székely gavallérnak, kit éltében most lát először, s ki oly vadul forgatja szemait a hajlongó ur-

még is a testhez tartoznak, mint annak kiegészítő részei.⁴

Legújabb táviratok.

Zágráb, márcz. 4. A lapok lefoglalása állítólag a magyar kormány kívánságára, pillanatig megszűnt. — A bécsi világkiállítási horvát országos bizottság megalakult. — Kerkapoly pénzügyért ide várják.

Bécs, márcz. 4. Az egyesült magyar gőzhajózási társaság két millió subventiót kap az államtól.

Róma, márcz. 4. A pénzügyér szerződött a nemzeti bankkal a jegyforgalomnak 300 millióval leendő szaporítása, a banknál elzállogosított 100 millió értékű egyházzavadalmi kötvényeknek 5%-os járadékká változtatása s végül a nemzeti kölcsön konvertálása iránt.

Páris, márcz. 4. A nemzeti aláírási bizottság a kormánytól azon utasítást nyerte, hogy a hehezé vett pénzeke haladéktalanul viszaadja. — A departementok hirszerént magok válaszájk rendőrségeiket, melyek aztán közvetlenül érintkeznek Thierssel. — A pénzügyér lemondása nem bizonyos.

Kővárvidék.

Nagy-Somkut, febr. 27. 28. 1872.

Földvári József, közelebből kinevezett főkapitány ur ő mlga, mai napon tartotta a beiktató, s egyszersmint tisztujtó-közgyűlést N.-Somkuton, mint a főkapitányság központi helyén.

A czifra tüntetések előadásával, minden előjeltemek nélkül, febr. 20-n incognito megjelent N.-Somkuton, s a keblti törvényszék elvesztése miatt felkorbacsolt kedélyeket, a befolyásos értelmiséggel váltva, kitartó szívós működése által, lecsillapította, s a közgyűlést, mai napon következő módon nyitotta meg és folytatta:

1.) A 120 tagu bizottmányból kijelölt 5 tagu bizottság 10 órakor ő mlgát a megyeház nagy tanácstermébe meghíván, csakhamar fényes magyar díszöltönyben, Ujfalvi Sámuel kíséretében, éljen és szetreászke közt eltávozván. Mind a disz-, mind a népebéd, több jeles pohárköszöntések után, este 6 órakor végződött be.

2.) Pap József vidéki alkapitány, ünnepélyes alkalmi beszéddel fogadta ő mtságát, azonban Buda Sándor és Medán Endre, epés kitöréssel hangsúlyozták, a keblti törvényszék elvételével, s nem román főkapitány kinevezésével, e vidék testületén, fennhatóságilag ejtett kettős sérelmet.

3.) Olvastatik a 120 bizottmányi tag névsora; Buttyán László, a királyi törvényszékhez átlépett virili-

fiak felé, mintha rögtön kardot akarna rántani valamennyi ellen.

Ilona most érzett éltében először hajlamat s csaknem határozott rokonszenvet az ifjú Bethlen Miklós iránt. Előtte állt ő most minden előnyével a többiek felett. Érezte, hogy féltékeny lesz, hogy kint s gyötrelmet szenved, ha másodszor is Bánffy Agnessel látja őt táncolni, a mi pedig könnyen megtörténhetik, miután ő kénytelen volt a mama új rokonáért kosarat adni kiválasztottjának.

Ilyen érzelmek közt lejtette Ilona a vig a szaporá csárdást, melynek geniussa ott lebegett más-kor bájos alakjának minden mozzanata, minden fordulata fölött; most tánczolt lélek és kedv nélkül, mosoly és kaczerásg helyett duczás és haragos arczal. Ifjú hűsüknök eszmévilága halovány lett, mint alvó félben levő mécs; mert ha tánczközben a legszebb hókebelt emelkedni látta, agya elkábult, mint a keleti népek elkábulnak a mákonyitaltól, s ha, a mint a táncz rende hozta magával, átkarolta és megforgatta a legkitünőbb sylphid termefet, így forogva szerette volna átélni az életet.

Midőn a zene elhallgatott, ifjú ismerőnk szomorú lett, mint gyermek, ha elszalasztja madarát s mint bűrzejátékos a markában lenni vélt szerencsét; busan vonult vissza ablak mélyedésébe s innen nézte hiuz tekintettel, hogy kik tolonganak vesztett kincse körül.

Merengése közben egyszerre hatalmas kéz érintését érzi; föltekint, gyámatyja áll előtte.

Gábor deák — szólt Lázár komoly arczal s titkolódzó hangon — mennyen kend rögtön a Szent-György kapuhoz s a csiki huszárok közül huszonnegyet állítson be az előszobába.

Gábor deák szóltan és rögtön felvezette kardját és eugedelmeskedett, az akkori nevelési rendszer, a nemzeti jelleméből kifolyólag, sok katonás színezettel bírván. Azonban, mihelyt a Szent-György utcába belépett, biztosítva levén, hogy lábai már gepileg is elviszik őt küldetése czejához, ismét elmerengett vagy inkább csak folytatta a pillanatra megzavart édes álmadozást.

Fenn volt ő most is a teremben. Előtte állt búbajos tündér Ilonája, kinek duczás tekintete

sek névsorát a törvény értelmében, kihuzatni véli, melyet hosszú tüzes vita követ; de miután az e tárgyban Beregmegyében intézett ministeri leltas tartalma elmondott, az indítvány visszavételével, a virilis kir. hivatalnokok beannmaradása, elnökileg emuciatolt.

4.) Az országgyűlési követek abéli jelentése, miszerint, kérelmezésük folytán, reményüket fejezik ki, hogy nemskóra ezen kapitányság keblti törvényszékét ismét visszanyerendi, örömmel s éljenzéssel fogadtatott.

5.) Alkapitány Pap József, maga és tisztársai nevében, leköszön eddigi hivatalos állomásáról, s a megye peosóját átadja főkapitány urnak.

6.) A candidáló-bizottság névsora felolvasása után, a gyűlés bezáratik, s főkap. ő mlga éljenek közt, eltávozik.

Mintegy 3 óra tájban, egyik oldalteremben fényes teríték mellett, vider ebédkezés. Elsőbben is főkapitány ur emelt 3 poharat egymás után, első a magyar királyért, másodikat a királynéért és 3-kat Rudolf koronaherceg ő fönsegeikért, mindhármát, harsogó éljen követte.

E diszebédén kívül, megvendégelte ő mlga a vidék 90 községe bíráit, s községe küldötteit is, a somkuti nagy vendéglőben 180 teríték mellett. A kővárvidéki atyafiak, a sziveséget, követséggel köszönték meg; ő mlga a követekkel poharat koczinolt, éljen és szetreászke közt eltávozván. Mind a disz-, mind a népebéd, több jeles pohárköszöntések után, este 6 órakor végződött be.

Február 28. A gyűlést főkapitány ur d. e. 10 órakor, ujra, megnyitotta, s a tegnapi jegyzőkönyv felolvasása után, a tisztujtás idejét, elkövetkezettnek, nyilvánította.

Mielőtt azonban a tisztujtást megkezdené, az alkapitány választását, mivel a vidék egyik követe, alkapitányi candidatus, annyival inkább elhalasztandónak véleményezi, mert ha megválasztatnék, s nem lehetne jelen a keblti törvényszék visszahelyezését érintő országos tárgyaláson, könnyen sujhathna egy második csapás is a vidéket.

Pap József az elhalasztásba beleegyezik; Buttyán László másik követi, mint tisztú ügyész candidatus, hasonló okból kéri a tisztú ügyész választása elhalasztását.

Azonban Pap Sándor és többen a vidék választási joga, különbeni veszélyeztetése indokából választást sürgetnek.

Főkapitány ur a személy szeriatu szavazást elrendeli, melynek megtörténte után 47 szótöbbséggel 28 elenében az alkapitány és tisztú ügyész választása elhalasztását elnökileg kimondja.

Drágos Pál általános felkiáltással főjegyzőnek választván, feleskettetik, s ő mltsaga által a vidék kormányzatával ideiglenesen megbízatik.

lelkét meggyújtotta; látta a hajlongó udvarlókat körötte, meglejtve lön előtte, hogy küzdelem lesz élete jövője; keze már kardja markolatján volt, szerette volna azt mielőbb kirántani és mielőbb befutni véle a sors által föladvott küzdelem pályáját.

Ily izgatott állapotban ért ő a Szent-Györgykapuhoz. Itt a legénység sátrai alatt már álomba merülve volt. Mig hűsüknk felzaklatja és felfegyverzi őket tértünk vissza Kemény János uram belső termeibe, hová az estély kezdetén, mint láttuk, a táncz örömeit már kevésbé élvezni óhajító korosabb férfi vendégek vonultak.

Nem kevésbé derült hangulat és valódi jó kedv uralkodik itt is. A serlegek világításánál rózsaszinben látja mindenki a haza jövőjét. Politizálnak pártoskodnak, vitatkoznak harag és szenvedély nélkül. Csak Cserei Mihály uram komoly és hallgatag és Lázár István uram nézi folyton a farkasszemet véle.

Egyszerre hire terjed, hogy a tisztelgő küldöttség megérkezett Radnóthról; nagyon siettek a biztos urak, mert a bevonulás és a beigtatási ünnepély másnapra határozottatott.

Kemény János uram nagypecsétű levelet kapott, mely a szokásos formásokkal erősíti meg a hozott artikulusokat s értesíti a karokat és a rendeket a beigtatási ünnepély határnapjáról.

Lázár István szintén kapott egy jóval kisebb levélkét, melyen a fejedelem magány pecsétje volt.

— Hm — hm — gondolta Lázár magában, a levélkét gyorsan mentéje oldalzsebébe rejtven — titkos parancs. Ő fenségeinek valamely siető dolga lehet velem. Tudja, hogy legühb, legengedelmebb szolgálja vagyok; tehát siessünk!

Lázár ovatosan és észrevétlenül távozott a mulatok köréből, hol e pillanatban a nagypecsétű levél tartalma vett igénybe minden figyelmet, végig lopózván a termeken kisiklott az előszobába, s egy szögletben busan és magánosan pislogó olajlámpa mellett biztonságban lenni érezvén magát, a levélkét gyorsan feltörte és végigolvasta, mely körülbelől így hangzott:

— Cserei Mihályt, ki nyílt lázadást akar, ki bátorzkodott moeskos szökkal illetni bennünket ke-

Ezekután minden tisztviselők közfelkiáltással választattak meg minden legkisebb zavar nélkül; melyek megtörténtével főkap. ur a mai ülést is bezártnak nyilvánítja; azonban elismerő köszönetét nyilvánítja a vidék értelmiségének azon irányában tanusított lovgiasságáért, miszerint a csaknem éllt állott ingerlekony tisztujtást, az önérdékek fényes megtagadásával, oly összhangzatosan bevégezni segédkezet nyújtott.

Kővárvidék többsége román főkapitány kinevezését várta, s miután törvényszéke elvesztése mellett ezt sem nyerte meg; az esmeretlen főkapitány csakis semleges szenatoriát várhatott.

Azonban a jeles beköszöntő beszédben hangsúlyozott elvek; szerénysége, leereszkedő magaviselete, nyitlankelűsége, elkülete, tisztá magyar vendégszeretete, s mindenekfelett azon ügyes, tapintatos kormányzati modora, melylyel a mai restauratiót átvezette, — a népnél jobb jövőndöt, s az értelmiség csaknem mindenik osztlában némi-némi elismerést, sőt a vonzalom gyenge csillámszíkraját is kezdi felébreszteni. Pennás.

Kolozsvár sz. kir. város közigazgatási szervező-rendszabályzata.

(Folytatás.)

Belső rendőrség. (Különjavallat. III. Rész.)

V. FEJEZET.

A főkapitány egyéb teendői.

75. §. A főkapitány végrehajtó közege a törvénynek, a kormányrendeleteknek, a törvényhatósági rendszabályzat és más hozott határozatoknak, melyekre nézve utasításait a polgármestertől, illetőleg a tanácsból veszi.

76. §. A hatóságok és bíróságok kézbesítéseit perrendtartásilag eszközli (1868. LIV. 262 — 265.) A vévényeknek a maga idejében visszautasításáról felelős.

77. §. Felhajtja a közigazgatási és rendőri uton kirótt és felvétel végett hozzá utasított követeléseket, rovalatokat, díjjakat és pénzbírságokat, ezeket haladéktalanul az illető helyre juttatja, s róla kimutatást készített.

78. §. A vezetése alatt álló helyi rendőrség által kiszabott, büntetésekről szintén kimutatást készített s a beszédett büntetéseket, díjjakat a polgármesternek, illetőleg a tanácsnak a házi pénztár szegényi alapjába átétel végett beadja.

79. §. Rendőrségi közegeknek jutalmat elvenni nem szabad, külön díjazásra, vagy a büntetések egy részének megtartására ők igényt nem tarthatnak.

80. §. A törvényes adó behajtásában a főkapitány támogatja az illető közegeket és e részben a törvény (1868. XX. t. cz.) rendelkezésének szigorú megtartását ellenőrzi.

81. §. Ő rendeli ki a törvényszék megtalálására a

gyelmed fogassa el rögtön és tartsa jó őrizet alatt. Radnóth, septb. 24-én estve, 1659.

Rákoczy.⁶⁾

— Törbe kerültél vén róka!... dörmögte Lázár elégtétel érzetével magában.

Midőn Damokos Gábor a Szent-Györgykaputól a Kemény János uram szállására visszaérkezett ott a bál már oszló félben volt.

Kemény János uram beteges ember levén a kegyetlen orvosok a sok régi jó közül a reggelig tartó poharazást és mulatást is eltították tőle. A társaság nagyobb része ezen körülmény felől előre értesülve levén, midőn a tánczterem nagy álvány-órájában szabatos lassúsággal elkongana a tizenkét kalapácsütés, a zene egyszerre elhallgat és a táncz megszűnik.

Sétálva jönek, mennek a teremben; mindenki mozgásban és készülődésben van.

Az ablakok alatt folytonos kocszírorej hallszik. Cserei Mihályné és a szép Ilona szintén csak a kocsiarra várnak, midőn az előszobában egyszerre láрма és fegyverzöréj támad.

A társaság nyugtalan tolong az ajtóhoz.

Az ajtó félig nyitva van.

Csak Ilona ne sietne oda, csak Ilona ne nézne ki rajta... de hasztalan, Ilona kinézett, s azon pillanatan mintha halálos tördőfés találta volna, sikoltott.

— Atyám!!

Picziny két kezét szeméhez szorítván kétségbeesetten rebegte:

— Elhuroztok! s azonnal összerogyott.

Damokos Gábor kigyult arczczal jött az előszobából.

Elég volt neki a sikoltást hallani, elég volt egy pillanat az ájult Ilonára, hogy az oly bátoraltan ifjúból egyszerre hős váljék.

— Nem tudam, mit cselekszem!... kiáltott föl meglepetésében, s azután az ájult hölgyhez hajolván gyöngéden suttogta — megmentem őt, vagy véle halok meg.

⁶⁾ Lásd Lázár családönyve.

város területén a törvényes végrehajtásnál, leltározásoknál szükséges segédletet.

82. §. Ügyel, hogy a városnak a pálinka-regale, hid-, szemét-, kapuvám tárgyában fennálló szerződéseinek értelmében a haszonbérlet szerződésük élvezetében minden kihágások ellen megoltalmazassanak, a kihágást elkövetőket megfenyít; de egyszersmind arra is ügyel, hogy a magánosok a haszonbérletk zsarolásai ellen megvédessenek, és ha a haszonbérletk részéről ily kihágásokat tapasztalnak, köteles azokat is megbüntetni, szerződéseik korlátai közé visszaszorítani.

83. §. A főkapitány ügyeltet az utcák világítására, s figyelmeztet arra, hogy a légszuszvillágítás a szerződésben meghatározott mérték és minőség szerint legyen; foglalkozás és visszaélés esetében a polgármesternek jelentést tesz, e teendőiben a városi mérnök gyámolítja.

84. §. Az utteleveket kiadja, azok kiadhatása iránt ajánlatot tesz.

85. §. Ügyel a város közigazgatási börtöne körüli szolgálatra, fegyverekre, élelmiszerekre és ruházatra.

86. §. Eljár az iparrendelkezés, az iparos gazdák és segédjeik ügyeinek egyenlenségi ügyekben, s mindazon kérdésekben, melyek az ipartörvényben foglaltaknak, mint első folyamodású bíróság határoz.

87. §. A főkapitány köteles a bizottságnak a városi rendőri ügy állásáról és hivatala ügyforgalmáról félévenként jelentést tenni.

88. §. A polgármester a rendőrségi hivatal ügyfolyamát bármikor megtekintheti, s a főkapitány köteles annak minden ügyekben felvilágosítást és feleletet adni.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, március 6. 1872.

— A „Széchenyi lakoma” márt. 3-án d. u. 3 órakor tartott meg a pesti németi casinóban. A „legnagyobb magyar” emlékére, ki a jövőbe is belátó és megjósoló, hogy Magyarország nem volt de lesz — Szentiványi Károly mondott ékes beszédet hangsúlyozván a kiegyezés üdvös voltát, mely láthatólag növeli az ország szellemi és anyagi erőit.

— A Deakpárt érkekezletén márt. 3-án d. u. 6 órakor legelőször is elhatározott a napirendre felveendő tárgyakra nevez, hogy a választási tervjavaslat tárgyalásának befejezte után, első sorban azon tervjavaslatok vitessenek tárgyalás alá, melyek az osztályok és a központi bizottság tárgyalásán keresztül mentek. A további teendőkre nézve a napirend megállapítása végett 10 tagú bizottság küldetett ki, mely a következőkből áll: Justh József, Zsedényi Ede, Ordódi Pál, Jankovich Antal, Szenticzey Ödön, Korizmic László, Bettlen János, Trefort Ágost és Madocsányi Pál. Egyszersmind szóba került azon eshetőség, hogy ha az ellenzék a választási törvényjavaslat részletes tárgyalása alkalmával ugyanazon huzavonó eljárást és szószaporítást követné, mint az általános tárgyalásnál, azon esetre az osztályülésekkel párhuzamosan délután is tartatnak ülések. A kormány bejelentette, hogy néhány nap múlva a ház elé fogja terjesztetni, az 5 évi mandátumról és az incompatibilitásról szóló tervjavaslatokat.

— A főváros rendezéséről szóló tervjavaslatról a „M. Polit.” azt jelenti, hogy a javaslatot a kormány semmi szín alatt sem szándékozik a jelen törvényhozás által tárgyalandó ügyek sorából kihagyni. A Deakpárt mártius 4-én tartott értekezletén hasonló nézetek nyilvánítottak, e törvényjavaslat tárgyalatni fog.

— A nagy vasúti üzletről szóló szerződési javaslatot tegnapelőtt vette vita alá a három szakminiszter és a miniszterelnök. Azt hírlik azonban, hogy a kormány is lemondott abbéli szándékáról, hogy e szerződést a jelen törvényhozás tárgyalja. E kérdés megvitatása, miután az ezt érdeklő vonalat maga az állam akarja építeni, annyi időt venne igénybe, melyre a jelen törvényhozásnak gondolni épen az idő rövidsége miatt nem lehet. Azon vonalak tárgyalásának elhatározása azonban, melyekre az állambiztosítás megterhelése nélkül is akad vállalkozó, nem volna ajánlandó azért se, mert e vonalak ügye nem igényel hosszabb tárgyalást s az állam ezekkel szemben nem vállal semmi kötelezettséget, sőt az illetékekben is nevezetesebb jövedelmi forrásra tesz szert.

A magyar építőbank felállítását. A „P. L.” értesítése szerint ez maholnap életbe lép. Az alapításban részt vesz a municipalis bank, a bécsi anglo és építő társaság s néhány magyar alapító. A municipalis bank az új banknak a hár szízet az ugár husz százalékát az eredeti feltételek szerint átengedi.

A „Kolozsvári Dalkör”, folyó hó 16-án tartja a városi vigardában ez évi első rendes dalestélyét; következő műsorozattal: 1.) „Édes hazám”, irta Lisznyay K., zenéjét Wusching Konrád; előadja a kar. 2.) „Oh, felejtés el”, irta Papp Károly, zenéjét Verbőcy Lajos; énekli: Scholaster János Verbőcy K. Vilmos — működőtagok. 3.) „Dalár-bordal”, irta T. Nagy Imre, zenéjét Hann Márton; előadja a kar. 4.) „Dal egy régi ismerőshez”, irta Szász Béla, zenéjét Hann Márton; előadja négy működőtag. 5.) „Magyar népdal-egyveleg”, Zsaskovszkytól; énekli a kar. 6.) „Honfidal”, irta Balogh Zoltán, zenéjét Abrányi Kornél; előadja a kar. 7.) „Népdal” (bariton); énekli: Verbőcy K. Vilmos — működőtag. 8.) „Dalárkedv” (lengyelke); Zsaskovszkytól; énekli a kar. 9.) „Induló”; Zimay László; énekli a kar. — Pártolótagok az estélyre szabad családjegyet kapnak. — Nem pártolótagok számára, belépti jegy ára: személyenként 1 frt, számozott ablakjegy: 1 frt. — Jegyeket válthatni: f. hó 14-től Bogdán István, Demjén László, Keresztesy Pál és Stein János urak kereskedéseiben, s az estély napján d. u. 3 óráig a pénztárnál (a redouteban). — Kik, mint pártolótagok, az egyetbe belépni kívánnak: e végett a fennírt helyeken és napokon jelentkezhetnek, s a most ujon belépők, már a jelen estélyre is szabad családjegyeket kikapják. — Pártolótagj: negydevre 1 frt, félre 2 frt, egész évre 4 frt. — Évenként négy estély rendezetik a pártolótagok számára. — Kezdeté 8 órakor. — Kolozsvárt, 1872. március 4-én. — T. Nagy Imre, egyll. jegyző.

Dr Máthé Domokos ittlete felől tudakozódó vidéki ismerőseinknek s előfizetőinknek sietünk tudomásukra juttatni, hogy nevezett derék hazánkba, kit már nemcsak hazánkban, de külföldön is dicsőrelesen ismer-

nek műtéteiről, ügyes és finom bánásmódjáról, már elutazott körünkbe. Ugy tudjuk, hogy ezuttal családja körébe, — földink dr Aradi, egykori honvédtörzssorvos, báj- és szellemus leányát bírja nőül, — tért vissza Aradra. A kik tehát tanácsát akarják igénybe venni, leveleikkel egyenesen oda forduljanak. Mekkora praxissal bír t. orvos hazánkba, elég tájékozásul felemlitenünk azt, hogy 1869. május 1-től 1872. március 4-ig csak Magyarországon 4079 egyént gyógyított szájbetegségeken, s ezek közül fájdalmas műtéteknél saját módja szerint, mely minden kellemetlenséget és veszélyt kizár, 989 egyént altatott el, köztük voltak 4 1/2 éves gyermekek és 89 éves agok. Dr Máthé csak a jövő farsang végén látogatandja meg ismét Kolozsvárt.

— Az igazuton szerzett jószág megkerül tartja a közmondás. Ezt igazolja egy közelebb Szegedre érkező vonatnak egyik megterhelt kocsián elhelyezett 85 ezer forintot aranyban tartalmazó pénzes zacskó kalandja mely a postai szállítmányozás történetében aligha nem korszakot alkotott. Ugyanis a pénz szállító posta kocsiközben sérülést szenvedvén, a kocsit a vasúti gyár műhelybe vitték kijavítás végett. Ötödnapra a casus után jön egy sürgöny, mely a pénz után tudakozódik, ha valjon a pénzes zacskó tartalmával nem itt akadt meg. Felkeresik a javítás alá adott kocsit és imé ott hever egyik sarkában egész békességesen a keresett csomag. A kutató bizottság egy darab hiányt sem talált s rendelkezése helyére adhatta át a Dariusz kincseit.

Apróságok.

— A megbámult balkéz. A világhírű zongoraművész Dreyschock nagy hangversenyt rendezett Stockholmban. Egyszer csak elkezd balkézre írt változatait játszani. Mindenki elbámult a mesteri játékon, a bűvös hangok nemcsak lábra, de padra, székre álliak az egész közönséget, sőt a zenekari is felmászott a kottatartókra, s innen bámulták mindnyájan a balkezet, mely isteni hangokat, mennyei zenét varázsolt elő a zongora hangjairól.

— A nagy tudós és a koldusleánya. Benyit a koldusleánya a tudós szobájába, s egy kis tüzet kér. Vegyél, mond a gondolkodó tanár, hátranézve látni, hogy a gyermek mit sem hozott magával; de hát miben akarsz a szentet elvinni? Az ember segít magán, a hogy lehet — mond a leánya — egy kevés hideg hamvat tett tenyerére, s reá rakta az égő szentet, s így távozott, köszönetet mondva. A tudós csak nézte, s midőn az ajtó bezárult, haragosan dobta el a könyvet, s így szólt: esküszöm, hogy minden tudományom dacára, soha sem jöttem volna e gondolatra.

— Amerikai claqueur. Az új világban van a tapsoneczoknak egy külön eredeti fajtája. Ezek hatásos jeleletek, leginkább a meghalás ábrázolása alkalmával, ismétlést kiabálnak, s minthogy a halott egykönnyen nem mozdul, aprópénzzel kezdik dobálni, kiáltozván: ismételd, vagy dollárokkal verünk agyon. Az amerikai publicum azonnal kész az utánzásra, s csak úgy hull a dollár-és a halottra; míg ez megelégtelven a drága mannaulást, felkészülődik, s még borzasztóbb részletezéssel tünteti fel a kimúlás kínjait. A claqueurok előadás után, oda-dobott és nem dobott pénzeket kamatosztól visszakapják, ez nagyon természetes.

— A poruljárt haszonbérlet. Beállt a haszonbérlet a földesurhoz, s keservesen panaszkodik a rossz termésről, jégverésről, aszályról, melyek miatt 2000 ft helyett most csak 1500 ftot fizethet. Adja csak ide, mond a földesur, a többiért nem fogom sarkalni. A haszonbérlet átnyújtja a pénzt. A földesur számlál, számlál, s egyszerre felkiált — hisz itt 4500 ft van; — oh! mond a bérlet, fejté vakarva — rossz zsebbe nyultam, e 4500 ftot a bankba akartam letenni.

— A híres bajvivó. Egy nápolyi nemes 14-szer verekedett meg azokkal, kik Aristot nagyobb költőnek mondák Dantenál; halálos ágyán azután bevallotta, hogy egyik műveit sem olvasta.

[—] Nemzeti színház. Kedden mártius 5-kén Temesvári Lajos 6-ik vendégjátékául, „Armány és Szerelem”. Schiller szomorujátékát, melyeknek légkörét jobbra az idealizmus képezi, az egyes alakokat személyesítő színésztől nem csupán meleg kedélyt, hanem költői fel-fogást is követelnek; s miután lelkesedéstől lángoló hősei, magas alapra vannak helyezve, sok alkalmat nyújtanak a színésznek, ép úgy az alakító tehetség kifejtésére, mint kellő tanulmány mellett, a hatást ébresztő játékra. Temesvári ezuttal Ferdinánd szerepében lépett fel. Ez alaknak kívánt előállíthatására, a színésznek kellő mértékkel kell élnie az érzékenységben, különben az igaz, tulajdonos szenvedélyt, a pathosz mesterséges vírágaival helyesített. Temesvári mai játékában voltak sikerült jelenetek, különösen midőn a mély fájdalom hangján szól s a higgadtabb mozzanatoknál, azonban a nagyobb szenvedélyek kitörésénél — miután hangja nem bír elég erővel — az indulatok nem minden átmenetet színezte kellő kiszámítással. Eichner Anna, má is helyenként, jól választott színekkel tudta visszatükröztetni Luis egyszerűségében megnyerő alakját. K. Jászai Mari, sok bensőséggel játsza Lady Myfordot, különösen midőn élettörténetét beszéli el. Kovács Gyula, „Walterje” azon jól átgondolt és kivált alakok egyike, melyet elismeréssel kell megemlítenünk. Szilágyi „Kalb” udvarnag szerepében mulatságos alak volt. Wurm titkokot Mátray játsza, értelmes felfogással, s önálló gondolkozásra mutató nuáncrozással. Szentgyörgyi (Müller) is jó alak volt — különösen kiemelhető — midőn becsületértérsége föllázad Walter elnök, szívtelensége és gyanúsítása miatt. Körösiné (Müllerné) szintén helyén volt. Közönség közepes számmal.

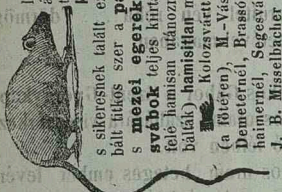
Csütörtökön, március 7-én „Tíz leány és egy férj sem”. Operette 2 felv. és „Férj az ajtó előtt”. Operette 1 felvonásban.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Márc. 5-ről: 5% Metalliques 65 40. 5% Nemzeti kölcsön 72.35. 1860-diki államkölcsön 104.50. Bankrészvények 847. Hitelrészvények 349. — London 112. — Ezüst 110.50. Cs. kir. arany 5.33. Napoleondor 8.91.

Földtehermentesítési kötvények: Magyar 81. — Temesi 78.25. Erdélyi 77.50. Horv.-Slavon —.

Id. felelős szerkesztő: Sándor János.

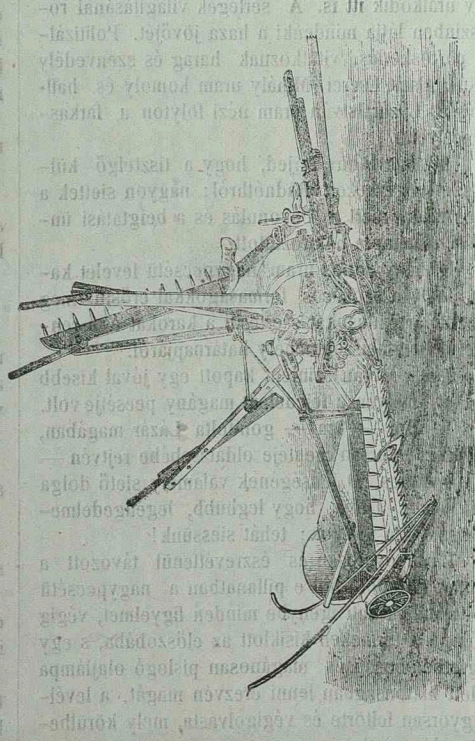
Robey & Company Limited,

angol gépész-mérnök és gazdasági gépgyárosok,

Pesten, üllőit 1. sz. alatt, siemék ezennel közliré tenni, miként sikerült WOOD W. A. amerikai arató-gépgyárral Amerikában és Angliában jelenleg legjobban elismert CHAMPION-féle arató-gépek és WOOD-féle kaszálók kizárólagosan Magyarországon szerződni. A híres WOOD-féle amerikai gyárból készült gépekből eddig már 152,371 adatott el, mely nagy összeg a gépek széleskörűségéről legjobban keszkeedik; tekintetbe sem véve azon tényt, hogy a különféle kiállításokon és kísérletek alkalmával 406 érmeten felül nyertek a föld minden országában, beléve a legelső díjakat, melyek csak valaha adtak a gazdasági gépészeti terén, hasonló czélokra készült gépeknek.

CHAMPION-féle magánlerakó arató-gépek és WOOD-féle kaszálók Magyarországon szánára csak általunk rendelkezhetők meg, és habár ezen gépekből nagy készletet is tartunk raktárunkban, ezennel tiszteletteljesen felkérjük a nagyérdemű gazdák közönséget, becses megrendelést minél előbb kezdeinkhez juttatni, hogy azokat a szokott pontossággal kellő időben végrehajthassuk.

Hogy ezen gépekhez kívánatos tartaletrészek is nálunk mindig készen találhatók, feleslegesnek gondoljuk felmenteni.

Együttal van szerencsénk jelenteni, miként Patent vasrármás és vasgerendás cséplő-gépeinkre már eddig is rendkívül számos előjegyzéseink vannak az 1872-ki cséplési időre, miért is a venni szándékozók teljes tisztelettel felkérjük, megrendeléseiket hamarabb beküldeni.

Hogy gőzmozdonyaink az 1869-iki szőlőki és 1871-iki miskolci kiállításán a legkezebb tüzöl-nyaggal, a legrovidebb idő alatt a legtöbb gőzt produkálták, s hogy tavaly patent vasrármás cséplőgépünk az első díjt 30 arannyal és a nagy arany-érmet nyerte, továbbá hogy patent vasrármás és vasgerendás gépeink tartósságára és nagy munkaképességére nézve minden más, hasonló czélra készült gépekkel fölmúlunk, eléggé ismeretes tények, mindegy, hogy szükséges lenne gépeink tökéletessége vlt czélserősítését bővebben is bizonyítani.

Robey & Company Limited,

Pest, üllőit 1. sz.

Képes árjegyzékek ingyen kaphatók.

(395)

9-24

Br. Splényi Henriknek Tompaházán van több 1000 Rizling, Operto, Klévner, Rulländer és Trámini sima szőlő-vesszője,

ezere 5 forint o.é., e 1 a d o.

Valamint kaphatók ottan e fajtájú igen jó 1874-beli borok is.

Értekezhetni személyesen vagy levél által a tulajdonossal N.-Enyeden.